

Stomaprolaps (uitstulpende stoma)

Bij een prolaps van de stoma komt er een stukje van de darm via de stomaopening naar buiten. De grootte van de uitstulping kan variëren van ongeveer 4 cm tot wel 50 cm lang. Een uitstulping van ongeveer 2 tot 4 cm van het darmslijmvlies is normaal en kan meerdere malen per dag optreden. Dit wordt veroorzaakt door de voortstuwende beweging (peristaltiek) van de darm. Dagelijks verschil in grootte is dus geen reden tot bezorgdheid. Komt de darm 4 cm of meer naar buiten? Dan kan er sprake zijn van een prolaps. In veel gevallen is een prolaps ongevaarlijk. Als het slijmvlies ingeklemd raakt, gezwollen is en niet meer terug de buik in te duwen is, kan behandeling nodig zijn.

Oorzaken

Als u een stoma heeft, dan is deze plek in de buikwand minder stevig. Bij hoesten, niezen, persen of tillen komt er veel druk op de buikwand te staan en is de kans groter dat er een prolaps ontstaat.

Daarnaast zijn er meerdere factoren die een rol spelen bij het ontstaan van een prolaps, onder andere:

- Hogere leeftijd (de buikspieren zijn op hogere leeftijd vaak slapper).
- Overgewicht (dit zorgt voor een hogere druk op de buik van binnenuit).
- Activiteiten waarbij de buikdruk toeneemt (Hoesten, niezen, persen, zwaar tillen)
- Afwijkingen in de buikwand (stomabreuk)

Risico's

Wordt de prolaps groter? Dan kan het zijn dat de uitstulping zich niet meer spontaan in de buik terug kan trekken. In de meeste gevallen is een prolaps ongevaarlijk, maar veel patiënten vinden de uitstulping wel storend.

Wanneer de prolaps heel groot wordt en ongunstig ligt, kan er een inklemming optreden. De darm trekt zich dan als u ligt niet meer terug. De prolaps kan dan binnen enkele uren langzaam aanzienlijk groter worden en er zou een probleem kunnen ontstaan in de doorbloeding van het stomaslijmvlies. Uw darmslijmvlies wordt dan steeds wat donkerder van kleur, dit kan pijnklachten geven. Soms is dan een operatie noodzakelijk.

Belangrijk dat men het stoma goed in de gaten houdt.

Zodra er geen ontlasting meer komt en/of de stoma blauw/paars of zelfs zwart kleurt, moet men dit direct melden bij de stomaverpleegkundige of behandelend arts!

Hoe tevreden bent u over uw specialist of ziekenhuis? Geef uw mening op [ZorgkaartNederland.nl](https://www.zorgkaartnederland.nl)

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Verzorgingsadviezen bij een prolaberend stoma:

- Een prolaps is ongevoelig, maar kan bij aanraking een beetje bloeden. Het bloeden kunt u stelpen door er een nat gaasje op te leggen met koud water
- Stoma reponeren (terugduwen, indien dit nog mogelijk is kunt u na uitleg van de stomaverpleegkundige proberen zelf te doen: alvorens het vervangen van het systeem om er zo voor te zorgen dat het systeem makkelijker aangebracht kan worden.
Let op: de stoma zal uiteindelijk weer prolabereren door de druk.
 - Ga liggen en met natte koude gazen de darm rustig terugduwen. Door de kou van het gaasje trekken de bloedvaten samen en krimpt het stoma. Indien dit niet lukt stoppen en zeker niet forceren.
 - U kunt dit ook proberen als het stomamateriaal er nog op zit. Leg dan een Coldpack (uit de koelkast NIET uit de diepvries) op de stoma.
- Bij de verzorging is het belangrijk om ervoor te zorgen dat de opening van de huidplak ruim geknipt wordt. De darm mag niet bekneld raken. De stomaverpleegkundige zal een mal maken. Dit doet ze in zittende of staande positie bij voorkeur als de uitstulping maximaal is. Bij de verzorging kan het dan lijken alsof de opening veel te groot is.
- Op advies van de stomaverpleegkundige zal gekozen worden voor een groter maat zakje omdat de lengte van de stoma kan variëren.
- Eventueel wordt er door de stomaverpleegkundige en/of arts een verder behandelplan gemaakt.

Ondersteunende band

De stomaverpleegkundige kan eventueel een ondersteunende band aan laten meten. Een ondersteunende (breuk)band is een brede elastische band die voor stevigheid zorgt. In de band kan eventueel een opening gemaakt worden voor het stomamateriaal met daaroverheen een losse flap. Een band zonder opening heeft echter de voorkeur en zal ongetwijfeld betere ondersteuning geven voor het probleem van een uitstulping, maar voorkomt niet altijd dat de darm weer naar buiten komt. De stoma blijft ook als u de band draagt gewoon aflopen.

Bereikbaarheid:

Bij vragen, problemen of onduidelijkheden kunt u contact opnemen met de stomaverpleegkundige.

Op locatie Veldhoven is iedere werkdag een stomaverpleegkundige aanwezig tijdens kantooruren van 8.00 – 16.00 uur. Bij vragen dan kunt u terecht op de polikliniek chirurgie telefoonnummer: 040 - 888 8550. Zij zorgen ervoor dat de stomaverpleegkundige u terugbelt.

U kunt ook mailen met de stomaverpleegkundigen: stomazorg@mmc.nl

Zijn er buiten de kantoortijden problemen met betrekking tot de stoma **die niet kunnen wachten tot de volgende dag** dan dient u contact op te nemen met de spoedeisende hulp 040 - 888 8811.